



ما بهشت و جهنم اجباری نداریم

صفحه ۲



سالیوان در قاهره

صفحه ۱۱

«مردم سالاری» بررسی می‌کند

اصلاح رفتارهای فراقانونی از سوی دولت چهاردهم

صفحه ۲

با احتمال افزایش تحریم‌ها علیه ایران و روسیه رخ داد

جهش قیمت طلای سیاه

صفحه ۷



یادداشت

وضعیت حقوقی سوریه در روابط بین‌الملل در هاله‌ای از ابهام قرار گرفتار است. رژیم بعث طرف ۱۰ روز سابق و «بشار اسد» رئیس‌جمهوری سوریه دمشق را ترک کرده است. سقوط رسمی حکومت سوریه اتفاقی ویژه در رابطه با این کشور استراتژیک خاورمیانه است.

درخصوص وضعیت کنونی سوریه دو دیدگاه وجود دارد. دیدگاه اول با تکیه بر اهمیت حاکمیت و دیدگاه دوم مبتنی بر اهمیت حمایت از حقوق بشر است.

دکترین مسئولیت به حمایت در حقوق بین‌الملل در سال‌های اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفته است. در این مفهوم به مقابله با نقض حقوق بنیادین انسان‌ها در قلمرو یک کشور و توسط دولت مربوطه پرداخته می‌شود.

عرفا و عقلا مسئولیت اولیه حفظ حقوق شهروندان برعهده دولت متبوع آنان است اما گاهی شرایطی مانند بحران کنونی در سوریه رخ می‌دهد که به علت اختلافات نژادی، قومی و مذهبی، دولت مربوطه از انجام وظیفه ابتدایی خود ناتوان شده و در چنین وضعیتی مسئولیت به جامعه بین‌المللی منتقل می‌گردد. در این دکترین با تعریفی جدید از حاکمیت به نام حاکمیت مسئولانه آشنا می‌شویم که می‌توان گفت انعکاس و واکنشی از سوی جامعه بین‌المللی نسبت به فجایع ضد بشری است.

همه مشکلات غلبه کنیم.

هنگامی که جنگ داخلی در کشوری رخ می‌دهد قطعاً آثاری حقوقی خواهد داشت. به

طور مثال قواعد خاصی که درخصوص جانمایی وجود دارد، شناسایی شورشیان، تضییق اصول و

یادداشت

قبل از این که به تحریر مقاله بپردازم گوشه‌ای از سخنان آقای پزشکیان را در مورد انتقاد از دولت چهاردهم می‌آورم.

انتقادها را با جان و دل می‌پذیریم اما معتقدیم اگر اختلاف را کنار بگذاریم و به جای بهانه‌جویی‌ها دست در دست هم بدهیم قطعاً خواهیم توانست بر همه مشکلات غلبه کنیم.

زمانی که آقای پزشکیان تأیید صلاحیت شدند، اصلاح طلبان از ایشان حمایت کردند و برای رأی آوری ایشان ستادهای تبلیغاتی بر قرار کردند. در تهران ستاد مرکزی به ریاست و همت آقای عبدالعلی‌زاده تشکیل شد و نیز ستادهای نهادهای مردمی با همت حزب اراده ملت ایران در استان‌های مختلف و انبوهی از شهرها تشکیل شد، غما استان یا شهری را نمی‌توانید پیدا کنید که اعضای ستادهای انتخاباتی آقای پزشکیان غیر از اطلاع طلبان باشند ولی دیدیم بعد از انتخاب آقای پزشکیان شاید از ۴۵۰ سمت کلیدی دولت نهمی از آنها از اصولگرایان انتخاب شدند.

نگاه حقوق بین‌الملل به سقوط شام

شادی کشاورزی

قواعد بشردوستانه، ایجاد وضعیت بی‌طرفی برای کشورهای ثالث، وقتی شورش‌های داخلی رخ می‌دهند در حالی که هنوز جنبه مخاصمه پیدا نکرده‌اند دولت این حق را دارد که با رعایت حقوق بشر معترضین را سرکوب نماید اما اگر حقوق بشر بصورت گسترده و فاحش نقض گردد، این موضوع خود می‌تواند دلیلی برای مداخله تلقی گردد که در ایین رابطه با دو نظر مواجه می‌گردیم. نظر اول مبتنی بر اهمیت حاکمیت و نظر دوم مبتنی بر حمایت از حقوق بشر در سوریه نیز مانند غزه یا

لیبی از جنایت جنگی گرفته تا جنایت علیه بشریت مستمرا در حال رخ دادن است و شاید نیاز باشد در خصوص جنایاتی که در روند این تحولات رخ می‌دهد شورای امنیت قطعنامه‌ای صادر کند و تنها در راستای منافع قدرت‌های بزرگ موضع‌گیری نماید.

در حال حاضر در سوریه از طرف برخی کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای به مخالفین اسد حمایت‌های مالی و لجستیکی می‌گردد. اقدامات کشورهای تسلیح‌کننده، نقض اصل منع توسل به زور و اصل عدم مداخله در سرنوشت و رعایت اصل احترام به استقلال دولت‌ها محسوب می‌گردد؛ تسلیح معارضان ببه بهانه حق تعیین سرنوشت فاقد وجاهت بین‌المللی است.

درخصوص اصول یاد شده اسناد بین‌المللی اختصاص پیدا کرده است. بند ۷ ماده ۲ منشور ملل متحد بر ممنوعیت مداخله در اموری که در حیطه صلاحیت داخلی دولت‌هاست تأکید می‌کند. در این خصوص توسط مجمع عمومی سازمان ملل

بند «ب» تبصره یک قانون بودجه ۱۴۰۳، به شهرداری‌ها اجازه می‌دهد تا ۳۰ هزار میلیارد دسترسی معلولان به این خدمات، به‌ویژه حمل و نقل عمومی منتشر کنند.

۷۰ درصد از این اعتبار به توسعه خطوط مترو در شهرهای بزرگ و ۳۰ درصد آن به شهرهای کوچک‌تر برای مناسب‌سازی زیر ساخت‌های شهری اختصاص داشت. همچنین، ۱۳.۲ هزار میلیارد تومان بودجه برای اجرای قانون حمایت از حقوق معلولین به ردیف‌های بودجه سازمان بهزیستی اضافه شده بود. لایحه بودجه سال ۱۴۰۴، این رقم را به ۳۵ هزار میلیارد تومان افزایش داده و ۵ درصد آن را به‌طور خاص برای حمایت از حمل‌ونقل معلولان و ایاب و ذهاب دانش‌آموزان معلول تعیین کرده است. منظور از مناسب‌سازی زیرساخت‌های شهری این است که در مسأله‌ها و مشکلات عمومی و حمل‌ونقل شامل نصب رمپ، آسانسور و سیستم‌های اعلام صوتی و دیداری در ایستگاه‌های اتوبوس و مترو، همچنین اصلاح پیاده‌روها و معابر برای دسترسی راحت‌تر افراد دارای محدودیت‌های حرکتی و ذهنی است.

فرآیند تأمین سرمایه از طریق توزیع اوراق مالی به این معنی است شهرداری‌ها به جای دریافت بودجه مستقیم از سوی دولت، اجازه دارند تا با انتشار اوراق مالی سرمایه‌گذار جذب کنند و سپس متعهد می‌شوند تا اصل سرمایه به‌علاوه بهره یا سود آن را به سرمایه‌گذاران بازگردانند. شهرداری‌ها اوراق قرضه را با همکاری بنگاه‌های مالی در بازارهای سرمایه‌گذاری مانند بازار بورس تهران عرضه می‌کنند. سرمایه‌گذاران در واقع بـا خرید این اوراق به شهرداری وام می‌دهند تا درآمد حاصل از آن به پروژه‌های حمل‌ونقل عمومی یا توسعه هدف تسهیل دسترسی معلولان به خدمات شهری برنامهریزی شود.

اما به نوشته روزنامه دنیای اقتصاد، آخرین گزارش تفریغ بودجه دیوان محاسبات کشور که سال ۱۴۰۲ منتشر شده نشان می‌دهد صرفاً ۱۲ شهرداری در کشور برای پروژه‌های مرتبط با حمل‌ونقل عمومی، توسعه شهری و بازسازی بافت‌های فرسوده، اوراق مالی منتشر کرده‌اند. یکی از نمونه‌های مشخص، شهرداری قزوین است که از طریق انتشار اوراق مشارکت در بازار سرمایه، منابع مالی لازم برای بهبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل شهری از جمله بهسازی و اصلاح جاده‌ها و خیابان‌ها را فراهم کرد. این اوراق با تضمین شهرداری و با همکاری بانک به فروش رسید و سرمایه جذب‌شده به پروژه‌های بهسازی و ساخت مسیر ویژه برای تردد دوچرخه و پیاده‌رو اختصاص یافت. همچنین، بخش‌هایی از این بودجه به ایجاد رمب و مسیرهای ویژه برای دسترسی معلولان به فضاهای عمومی اختصاص داده شد.

با این وجود بسیاری از شهرداری‌های کشور از جمله در شهرهای کوچک از این امکان استفاده نکرده‌اند. اما دلیل آن چیست؟ یکی از موانع اصلی در انتشار اوراق مالی توسط شهرداری‌های کوچک، فقدان توان مدیریتی و تخصص مالی است. این فرآیند پیچیده نیازمند دانش در حوزه بازار سرمایه و مدیریت تعهدات مالی بلندمدت است، که در بسیاری از این شهرداری‌ها موجود نیست. به‌عنوان نمونه، مواردی از شهرهای کوچک وجود داشته که به دلیل عدم آشنایی با این ابزار مالی یا نبود حمایت کافی از سوی کارشناسان، از انتشار اوراق بازمانده‌اند. در مقابل، ۱۲ شهری که موفق به استفاده از این ابزار شده‌اند، معمولاً با کمک مشاوران مالی یا نهادهای بالادستی توانسته‌اند این پیچیدگی‌ها را مدیریت کنند.

به گفته دبیر کل مجمع شهرداران کلانشهرهای ایران با وجود قوانین حمایتی، مشکلاتی همچون زمان‌بر بودن صدور مجوز، نرخ سود بالای اوراق (۳۴-۳۹ درصد)، و سهمیه محدود اوراق (۲۲-۳۳ درصد)، از سرمایه‌گذاران، از انتشار اوراق بازمانده‌اند. در مقابل، ۱۲ شهری که موفق به استفاده از این ابزار شده‌اند، معمولاً با کمک مشاوران مالی یا نهادهای بالادستی توانسته‌اند این پیچیدگی‌ها را مدیریت کنند.

ایران با وجود قوانین حمایتی، مشکلاتی همچون زمان‌بر بودن صدور مجوز، نرخ سود بالای اوراق (۳۳-۳۹ درصد)، و سهمیه محدود اوراق (۲۲-۳۴ درصد)، از سرمایه‌گذاران، از انتشار اوراق بازمانده‌اند. در مقابل، ۱۲ شهری که موفق به استفاده از این ابزار بهره‌مند شوند.

یادداشت

لزوم مناسب‌سازی زیرساخت‌های شهری برای معلولان

سید علیرضا کریمی

نکرده‌اند. اما دلیل آن چیست؟ یکی از موانع اصلی در انتشار اوراق مالی توسط شهرداری‌های کوچک، فقدان توان مدیریتی و تخصص مالی است. این فرآیند پیچیده نیازمند دانش در حوزه بازار سرمایه و مدیریت تعهدات مالی بلندمدت است، که در بسیاری از این شهرداری‌ها موجود نیست. به‌عنوان نمونه، مواردی از شهرهای کوچک وجود داشته که به دلیل عدم آشنایی با این ابزار مالی یا نبود حمایت کافی از سوی کارشناسان، از انتشار اوراق بازمانده‌اند. در مقابل، ۱۲ شهری که موفق به استفاده از این ابزار شده‌اند، معمولاً با کمک مشاوران مالی یا نهادهای بالادستی توانسته‌اند این پیچیدگی‌ها را مدیریت کنند.

ایران با وجود قوانین حمایتی، مشکلاتی همچون زمان‌بر بودن صدور مجوز، نرخ سود بالای اوراق (۳۳-۳۹ درصد)، و سهمیه محدود اوراق (۲۲-۳۴ درصد)، از سرمایه‌گذاران، از انتشار اوراق بازمانده‌اند. در مقابل، ۱۲ شهری که موفق به استفاده از این ابزار شده‌اند، معمولاً با کمک مشاوران مالی یا نهادهای بالادستی توانسته‌اند این پیچیدگی‌ها را مدیریت کنند.

به گفته دبیر کل مجمع شهرداران کلانشهرهای ایران با وجود قوانین حمایتی، مشکلاتی همچون زمان‌بر بودن صدور مجوز، نرخ سود بالای اوراق (۳۳-۳۹ درصد)، و سهمیه محدود اوراق (۲۲-۳۴ درصد)، از سرمایه‌گذاران، از انتشار اوراق بازمانده‌اند. در مقابل، ۱۲ شهری که موفق به استفاده از این ابزار بهره‌مند شوند.

ریسک‌های مالی نیز یکی دیگر از عوامل بازدارنده است. بسیاری از شهرداری‌های کوچک به دلیل درآمد‌های نامطمئن یا محدود از ورود به تعهدات بلندمدت خودداری می‌کنند، چرا که نمی‌توانند بازپرداخت‌های منظم را تضمین کنند. این نگرانی‌ها با تجربه‌ای که در شهرهای بزرگ‌تر، مانند تهران و اصفهان، وجود داشته، تأیید می‌شود؛ در این شهرها نیز به گفته رئیس شورای شهر اصفهان مشکلاتی مانند عدم همکاری نظام بانکی در تأمین اوراق مشارکت شهرداری‌ها بار مالی پروژه‌های شهری را افزایش داده است. علاوه بر این، فقدان پروژه‌های بزرگ و جذاب در شهرهای کوچک مانعی برای انتشار اوراق مالی است.

پروژه‌های حمل‌ونقل عمومی یا توسعه بافت‌های فرسوده اغلب در کلانشهرها اجرا می‌شوند و سرمایه‌گذاران نیز به دلیل پتانسیل پایین پروژه‌های کوچک‌تر، تمایل کمتری به خرید اوراق نشان می‌دهند. در نهایت، بروکراسی پیچیده و زمان‌بر فرآیند انتشار اوراق، از جمله موانع قابل بانک‌ها و سازمان‌های دولتی، از دیگر موانع قابل توجه است. برخی شهرها به دلیل ناکارآمدی در این حوزه، علی‌رغم نیاز به تأمین مالی، از این ابزار بهره نمی‌برند.

اکنون پرسش این است که با توجه به محدودیت‌های برشمرده شده چنین برنامه‌ای در شهرهای کوچک قابل اجرا است یا پیاده کردن قانون حمایت از حقوق معلولین در دسترسی به خدمات شهری در شهرداری‌های کوچک روش دیگری می‌طلبد. بدیهی است بدون حمایت‌های مستقیم از شهرداری‌ها یا تعریف صحنیح از شیوه بهره‌گیری از اوراق مالی و نحوه عملیاتی کردن آن، تحقق اهداف این قانون با چالش‌های عمده‌ای روبه‌رو خواهد بود.

لایحه بودجه سال۱۴۰۴ تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق را به نسبت ۵۰ درصد سهم دولت و ۵۰ درصد سهم شهرداری تعیین کرده است. همچنین وزارت کشور موظف شده تا فهرست شهرداری‌ها و میزان سهمیه آنان را تعیین کند.

یعنی تا اینجای کار هنوز مشخص نیست چه تعداد شهرداری بویژه از میان شهرداری‌های کوچک در فهرست وزارت کشور قرار خواهند گرفت و این فهرست‌بندی بر اساس چه ضوابطی قرار است صورت پذیرد. اما از این‌نکته غافل نشویم، توزیع اوراق مالی زمانی می‌تواند به اقتصاد شهرداری‌ها کمک کند که پول‌های جمع‌آوری شده در پروژه‌های واجد بازده اقتصادی سرمایه‌گذاری شود. بدیهی است ساخت تسهیلات دسترسی معلولان به خدمات شهری ماهیت سودآوری برای شهرداری ندارد.

از این‌رو شهرداری ناگزیر است از محل‌های دیگری سود اوراق مالی را بازپرداخت کندکه لایحه قانونی در چنین مواردی زمینه‌ساز مشکلات مزمنی است که همواره در سطح ملی و محلی دردرس ساز می‌شود. این وظیفه قانونگذار است تا مسایل را همه جانبه ببیند و در این مورد مشخص، تعیین کند نحوه کسب درآمد و بازپرداخت این اوراق چگونه است و ضمانت دولت و شهرداری برای خود‌کفایی مالی شهرداری‌ها است.

دولت از یک سو می‌خواهد شهرداری‌ها خودشان به‌ویژه در شهرهای کوچک، اقتصاد را تقویت کنند و شهرداری‌ها را با بحران‌های مالی جدی روبه‌رو کند. شهرداری‌ها باید از ابزارهای مالی به‌صورت مسئولانه و در چارچوب ظرفیت‌های مالی خود استفاده کنند.

در عین حال، دولت وظیفه دارد سیاست‌هایی را اتخاذ کند که از مقروض شدن بیش از حد شهرهای کوچک جلوگیری کرده و راه‌های پایدارتری برای تأمین مالی پروژه‌های توسعه‌ای فراهم آورد.